

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D1/1/M.A.K.-01/1 (Devralma)
Karar Sayısı : 01-10/102-25
Karar Tarihi : 27.2.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU
Üyeler : Dr. Kemal EROL, Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU,
İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa
PARLAK, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖR : M. Akif KAYAR

**C- BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Recep Gençer
Susam Sokak No:2/5
80060 Beyoğlu-İstanbul

- Gençer Holding A.Ş.
Susam Sokak No:2/5
80060 Beyoğlu-İstanbul

D- TARAFLAR

: - Recep Gençer
Susam Sokak No:2/5
80060 Beyoğlu-İstanbul

- Gençer Holding A.Ş.
Susam Sokak No:2/5
80060 Beyoğlu-İstanbul

- Yaşar Holding A.Ş.
Şehit Fethibey Cad. No:120
35210 İzmir

E- DOSYA KONUSU: Yaşar Holding A.Ş.'nin Ege Gübre Sanayi A.Ş.'de sahip olduğu %49.44 oranındaki hisselerin Gençer Holding A.Ş. ve Recep Gençer tarafından devralınmasına ilişkin izin talebi.

F- DOSYA EVRELERİ : Kurum kayıtlarına 15.2.2001 tarih, 755 sayı ve 20.2.2001 tarih, 826 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 26.2.2001 tarih ve D1/1/M.A.K.-01/1 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu,

26.2.2001 tarih, REK.0.05.00.00/14 sayılı Başkanlık önergesi ile 01-10 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ : İlgili raporda; Ege Gübre Sanayi A.Ş.'de, Yaşar Holding'in sahibi olduğu % 49,44 oranındaki hisselerin, Gençer Holding A.Ş.'ye ve Recep Gençer'e devri işleminin,

- Ege Gübre Sanayi A.Ş.'deki kontrolün Recep Gençer'e geçerek el değiştirmesi sebebiyle 1997/1 sayılı Tebliğ'in kapsamında ve ciro eşiğinin aşılması nedeniyle de Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gerekli bir devralma olduğu,
- kompoze, azotlu, fosforlu ve potasyumlu gübreler olarak belirlenen ilgili ürün pazarlarında hakim durum yaratmayacağı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeyeceği,
- 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hukuka aykırı ve yasak olmayan, bildirim konu devralma işlemine izin verilmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Ege Gübre Sanayi Anonim Şirketi (Ege Gübre)

1973 yılında kurulmuş olan Ege Gübre halka açık bir anonim şirket olup, yaklaşık 6000 ortağı mevcuttur. Şirket, kompoze gübre üretimi konusunda faaliyet göstermektedir.

Bağlı ortaklığı bulunmayan şirketin iştirakleri olan Liman ve Deniz İşleri Ticaret A.Ş.'de %....., Desa Enerji A.Ş.'de ise %... payı bulunmaktadır. Ege Gübre'nin 31.12.2000 tarihi itibarıyla net cirosu ..... trilyon TL.'dir.

H.1.2. Gençer Holding Anonim Şirketi ve Recep Gençer

Gençer Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Recep Gençer, Bandırma Gübre Fabrikaları (BAGFAŞ)'ın % 25, Gençer Holding A.Ş.'nin %76, Bagasan A.Ş.'nin %5 ve Badetaş Bandırma Deniz Taşımacılığı A.Ş.'nin %1 oranlarında hisselerine sahiptir. Gençer Holding A.Ş., Bagasan A.Ş.'nin %64,2, BAGFAŞ'ın %2 ve Badetaş A.Ş.'nin %12 oranlarında hisselerine sahiptir. Badetaş A.Ş., BAGFAŞ'ın %1 hissesini elinde bulundurmaktadır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. Ürün Pazarı

Hisseleri devredilecek olan Ege Gübre, 20.20.0, 15.15.15, 15.15.15 Süper, 20.20.0 Süper, DAP, 25.5.10, 26.13.10 ve 12.30.12 kompoze gübre çeşitlerini üretmekte, ayrıca AS21, CAN26, AN33, Üre azotlu gübre çeşitleri ile fosforlu gübre (TSP) ve potasyumlu gübre (potasyum sülfat, potasyum nitrat)

çeşitlerini ithalat yoluyla veya diğer üreticilerden tedarik etmektedir. Ege Gübre, anlaşmalı bayilerine ve Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Türkiye Şeker Fabrikaları, TARIŞ gibi gübre alıcılarına satış yapmaktadır.

Yukarıda yer verilen ve dört ana gruba ayrılan gübre çeşitleri, içerdikleri bitki besin maddeleri, kullanım alanları, kullanım amacı ve zamanı, arz ikamesi, fiyatları bakımından birbirlerinden farklı olduğundan ayrı ürün pazarlarını oluşturmaktadır.

Bu çerçevede, ilgili ürün pazarları azotlu, fosforlu, potasyumlu ve kompoze gübreler pazarları olarak belirlenmiştir.

H.2.2. Coğrafi Pazar

Gübre pazarında üretici ya da dağıtıcı olarak etkinlik gösteren teşebbüslerin, yaygın dağıtım ağları (bayileri) kanalıyla ürünlerini ülkenin her noktasına ulaştırabildikleri dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Yaşar Holding A.Ş., Ege Gübre’de sahip olduğu toplam %49.44 oranındaki hisselerinin %29.44’ünü Gençer Holding A.Ş.’ye ve %20’sini Recep Gençer’e, 12.2.2001 tarihinde imzalamış oldukları anlaşma çerçevesinde devredecektir. Ege Gübre’nin devir öncesi ve sonrasında hisse dağılımı aşağıdaki tablolarda verilmiştir:

Tablo 1- Devir öncesi durum

Hissedarlar	Toplam Hisse Adedi	Nama Hisse Adedi (A Tipi)	Hamiline Hisse Adedi (B Tipi)	Hisse Oranı
Yaşar Holding A.Ş.	993,060,472	95,892,868	897,167,604	49,44
Batı Sigorta A.Ş.	32,810,400	-	32,810,400	1,63
Diğer	982,929,128	4,547,132	978,381,996	48,93
Toplam	2,008,800,000	100,440,000	1,908,360,000	100

Tablo 2- Devir sonrası durum

Hissedarlar	Toplam Hisse Adedi	Nama Hisse Adedi (A Tipi)	Hamiline Hisse Adedi (B Tipi)	Hisse Oranı
Gençer Holding A.Ş.	591,300,472	-	591,300,472	29,44
Recep Gençer	401,760,000	95,892,868	305,867,132	20
Batı Sigorta A.Ş.	32,810,400	-	32,810,400	1,63
Diğer	982,929,128	4,547,132	978,381,996	48,93
Toplam	2,008,800,000	100,440,000	1,908,360,000	100

Ege Gübre'nin ana sözleşmesinin 16. maddesindeki hükme göre, A grubu hisse sahipleri üçer oy hakkına sahiptirler. Bu çerçevede devir öncesinde, A grubu hisselerin % 95,47 oranında sahibi olan Yaşar Holding A.Ş.'nin, halka açık bir şirket olan Ege Gübre üzerinde, diğer ortaklara oranla daha fazla oy hakkının bulunması ve Ege Gübre'nin 6000'e yakın ortağı içerisindeki en büyük hissedarı olması dikkate alındığında, söz konusu teşebbüsün Yaşar Holding A.Ş.'nin kontrolünde olduğu anlaşılmıştır.

Yaşar Holding A.Ş.'nin Ege Gübre'deki hisselerini Genç Holding A.Ş. ve Recep Genç'e devretmesi, dolayısıyla söz konusu şirkette kontrol değişikliğinin gerçekleşmesi nedeniyle anılan işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemidir.

Ege Gübre'nin kontrolü Yaşar Holding A.Ş. tarafından, Genç Holding ve Recep Genç'e devredilmekle birlikte, Genç Holding A.Ş.'nin %76 oranındaki hisselerinin Recep Genç'e ait olması nedeniyle, fiili olarak, Ege Gübre'nin kontrolü Recep Genç'e geçecektir.

Bildirime konu işlemin, Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinin; *"Bu Tebliğ'in 2 nci maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur."* hükmü ile getirilen pazar payı ve ciro eşikleri açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.

Genç Holding A.Ş., Recep Genç ve Genç Holding A.Ş.'nin %64,2 hissesine sahip olduğu Bagasan A.Ş. doğrudan ilgili ürün pazarlarında faaliyetlerinin bulunmaması nedeniyle ciro ve pazar payı hesaplamalarına dahil edilmeyeceklerdir. Ancak, Ege Gübre'nin gübre pazarındaki rakibi BAGFAŞ'ın, ortakları arasında Recep Genç, Genç Holding A.Ş. ve Bagasan A.Ş. de bulunmaktadır. Dolayısıyla, BAGFAŞ'ın üzerindeki kontrol unsurunun da dikkate alınması gerekmektedir. BAGFAŞ'ın sermaye ve ortaklık yapısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 3- BAGFAŞ'ın sermaye yapısı

Ortaklık Oranı (%)	Ortak Adı	A Grubu Hisse	B Grubu Hisse	Toplam Hisse
25,08	Recep Genç	1,180,000	501,652,290,000	501,653,470,000
2,86	Genç Holding	1,290,000	57,246,780,000	57,248,070,000
2	Bagasan A.Ş.	-	40,000,000,000	40,000,000,000
1,25	Badetaş A.Ş.	-	25,000,000,000	25,000,000,000
68,81	Diğer Ortaklar	3,530,000	1,376,094,930,000	1,376,098,460,000
100	Toplam	6,000,000	1,999,994,000,000	2,000,000,000,000

Recep Genç'in Genç Holding A.Ş. ve Genç Holding A.Ş.'nin de Bagasan A.Ş. üzerindeki kontrolü dikkate alındığında, Recep Genç'in

BAGFAŞ'ın toplam sermaye yapısı üzerinde % 29,94 oranında bir paya sahip olduğu görülmektedir.

BAGFAŞ'ın ana sözleşmesinin 8. maddesinde yer verilen hükme göre, (A) tipi hisseler imtiyazlıdır ve BAGFAŞ Genel Kurul toplantılarında, her (A) grubu hisse senedi sahibinin ayrıca 10 oy hakkı olduğundan, bu senetlere sahip olanların oylamalarda senet başına 11 oy hakkı bulunmaktadır.

Ayrıca, BAGFAŞ'ın ana sözleşmesinin 14. maddesinde yer verilen hükme göre, BAGFAŞ'ı yönetmekle sorumlu İdare Meclisi 7 kişiden oluşacak ve bu 7 kişinin dördü (A) grubu hisse senedi sahiplerinin kendi aralarından gösterecekleri namzetler içinden BAGFAŞ Genel Kurulunca seçilecektir. Dolayısıyla, (A) grubu hisselerde çoğunluğu elinde bulunduranlar BAGFAŞ'ın kontrolünde hak sahibi olmaktadır.

Gençer Holdingin A.Ş.'nin de sahip olduğu (A) grubu hisseler dikkate alındığında, Recep Gençer, toplam olarak, (A) grubu hisselerin %41,16' sına sahiptir. Öte yandan, BAGFAŞ'ın (A) grubu geri kalan hisseleri toplam 15 kişi ve kuruluş arasında paylaşılmış durumdadır. Bu 15 hissedar arasında Recep Gençer'den sonra en fazla hisseye sahip olan Y.K.B. Mensupları Yardımlaşma ve Emekli Sandığı Vakfı'dır. Söz konusu Vakıf %20 oranında (A) grubu imtiyazlı hisseyi elinde bulundurmaktadır. Diğer 14 hissedarın (A) grubu hisse oranları %0,83 ile %4,16 arasında değişmektedir. Bu çerçevede, Recep Gençer'in bahsi geçen dört İdare Meclisi Üyesinin seçiminde tek başına söz sahibi olmadığı görülmektedir.

Ancak, BAGFAŞ'ın İdare Meclisi üyeliklerine günümüze kadar seçilen kişiler incelendiğinde; Recep Gençer'in İdare Meclisi Başkanlığı ve Murahhas Üyeliği'nin sürekliliği görülmektedir. BAGFAŞ'ın ana sözleşmesinin 18. maddesi hükmüne göre Murahhas Üye, İdare Meclisinin kanunen devredilmesi mümkün olan her türlü yetkisini tek başına kullanarak BAGFAŞ'ı temsil ve idare edebilmektedir. Ayrıca, Recep Gençer'in ailesinin (Ahmet Gençer, Kemal Gençer) de BAGFAŞ İdare Meclisinde devamlı olarak yer almaları ve BAGFAŞ'ın halka açılmış olmasının meydana getirdiği çok parçalı hisse yapısı göz önüne alındığında, BAGFAŞ'ın üzerindeki esas kontrol unsurunun Recep Gençer ve ailesinin elinde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu çerçevede kontrol unsuru da dikkate alınarak, her iki teşebbüsün ilgili ürün pazarlarındaki toplam pazar payı ve ciro rakamlarının, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde yer alan eşikleri aştığı ve söz konusu işlemin izne tabi bir devralma olduğu anlaşılmıştır.

BAGFAŞ'ın ve Ege Gübre'nin fosforlu ve potasyumlu gübreler pazarlarında üretimi bulunmamaktadır. Ayrıca, BAGFAŞ potasyumlu ve fosforlu gübrelerin satışını, Ege Gübre de azotlu gübrelerin üretimini gerçekleştirmemektedir. Ege Gübre'nin fosforlu, potasyumlu ve azotlu gübreler pazarındaki satış payları önemli oranlarda değildir. Dolayısıyla, esas olarak kompoze gübreler pazarı açısından bir değerlendirmenin yapılması gerekmektedir.

Kompoze gübreler pazarında gübre üreticilerinin üretimdeki pazar payları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4- Üretim pazar payları (%)

Şirket Adı	1999 yılı	2000 yılı Eylül sonu
Toros Gübre	.....	.....
BAGFAŞ	.....	.....
TÜGSAŞ	....	.....
GÜBRETAS	....	.....
Ege Gübre	.....	.....
İGSAŞ	....	.....

Kompoze gübreler pazarında gübre üreticilerinin üretim kapasitelerine göre pazar payları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 5- Üretim kapasitelerine göre pazar payları (%)

Şirket adı	Kapasiteye göre pay
Toros Gübre	30,29
TÜGSAŞ	19,75
GÜBRETAS	18,73
BAGFAŞ	14,42
GÜBRETAS	18,73
Ege Gübre	12,36

Kompoze gübreler pazarında satış rakamlarına göre pazar payları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6- Satış pazar payları (%)

Şirket adı	1999 yılı	2000 yılı Eylül Sonu
TKKMB	.....	.....
Şeker Fab.	.....	.....
Tügsaş	.....	.....
İGSAŞ	.....	.....
Gübretaş	....	...
BAGFAŞ	.....	....
Ege Gübre	.....	.....
Toros Paz.	.....	.....
Çukobirlik	-	.....
Trakya Birlik	.....	.....
Diğerleri	.....	....

Yukarıda yer verilen tablolar çerçevesinde; BAGFAŞ ve Ege Gübre'nin birlikte, kompoze gübreler pazarında, % 30 civarındaki üretim payına ulaştıkları görülmektedir.

Türkiye gübre pazarının, az sayıda üreticiden oluşan ve gübre ithalatının da %70-80'inin yine üreticiler tarafından yapıldığı oligopolistik bir yapısı bulunmaktadır. Bu çerçevede, Toros Gübre ve TÜGSAŞ gibi sektörün en büyük iki teşebbüsünün yanında, BAGFAŞ ve Ege Gübre teşebbüslerinin

muhtemel birlikteliklerinin, aşağıda yer verilen sebeplerle rekabeti artırıcı bir katkısı olabileceği kanaatine varılmıştır:

- Türkiye'deki gübre üreticileri, üretimini yaptıkları gübrelerin hammaddelerinin büyük bir kısmını yurt dışından tedarik etmektedirler. Dolayısıyla, Toros Gübre ve TüGSAş gibi büyük miktarlarda hammadde alımı yapan firmalar, düşük maliyetli üretim girdisi avantajı elde edebilmektedirler. Bagfaş ve Ege Gübre'nin, özellikle kompoze gübrelerin üretiminde kullanılan hammaddelerin teminin de ortaklaşa alım yapmaları ihtimali halinde, taraflar söz konusu avantajı sağlayarak Toros Gübre ve TüGSAş'la rekabet etme güçlerini artıracaklardır,

- BAGFAş ve Ege Gübre, gübre pazarında büyük önemi olan bayi dağıtım ağlarını birleştirmeleri halinde özellikle Toros Gübre'nin güçlü dağıtım ağıyla rekabet edebilecekler, diğer bir ifadeyle ilgili pazarlarda daha güçlü bir rakibin bulunması sayesinde etkin rekabet sağlanabilecektir.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler çerçevesinde;

- Ege Gübre Sanayi A.ř.'de, Yaşar Holding A.ř.'nin sahibi olduğu % 49,44 oranındaki hisselerin Gençer Holding A.ř.'ye ve Recep Gençer'e devri işleminin; tarafların ilgili pazarlarda sahip oldukları pazar payları ve ciroları itibarıyla 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma olduğuna,
- İşlem sonrasında bir hakim durum oluşturmaması veya var olan bir hakim durumu güçlendirmemesi ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde kısıtlanmasının söz konusu olmaması nedeniyle devir işlemine 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca izin verilmesine

OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.